

Nuusmer Rondje 3,5 km

omgeving Nuis

Welkom op de Ommetjes paden in Groningen

Het Nuusmer Rondje is een wandeling door het karakteristieke coulissenlandschap van het Zuidelijk Westerkwartier. Op initiatief van enkele enthousiaste bewoners en Plaatselijk Belang Nuis en Niebert is dit Ommetje in samenwerking met Landschapsbeheer Groningen gerealiseerd. Nuis ligt op de zandrug Vredewold, een van de drie in deze regio. Het Ommetje voert langs beeldbepalende landschapselementen als borgterrein Coendersborch met het aangrenzende bos, weilandpercelen met de kenmerkende houtsingels en een fraai petgat. Al wandelend kunt u diverse dieren aantreffen, zoals de roeken van de roekenkolonie bij de Coendersborch.

Geniet van dit Ommetje, de rust en het cultuurlandschap. Veel wandelplezier!

Oudeweg

1

DE COENDERSBORCH

De huidige Coendersborch dateert van 1813. De borg van vóór 1813 diende als buitenverblijf van Ludolph Coenders, raadsheer van de stad Groningen. Hij kocht in 1668 grote stukken land en drie boerderijen, de heerden Fossemma, Harckema en Heringe. Coenders liet de Fossemmaheerd ingrijpend verbouwen en gaandeweg sprak men over de Coendersborch.

Coenders ontgon de aangekochte veengronden voor de turfproductie. Na het afgraven werden er bomen geplant voor de houtteelt. Zo kreeg het landgoed zijn huidige, gevarieerde karakter: bos, heide en langgerekte weilanden begrensd door houtsingels.

In 1956 is de borg aangekocht door Het Groninger Landschap, die de borg in 1970/71 volledig liet restaureren.

2

OUDEWEG

De Oudeweg vormt een deel van de Middeleeuwse verbindingroute tussen Marum en Tolbert. Deze route begint in Marum als het Malijkse Pad, vervolgt zijn weg richting Nuis als de Oudeweg en gaat vanaf Nuis tot en met Niebert verder onder de naam 't Pad. Vanaf Niebert kon men vroeger via het nu onderbroken Holmerpad doorwandelen naar Tolbert.

De Coendersborch en het Iwema Steenhuis in Niebert liggen beiden aan dit historische pad.

3

MIENSCHER

De naam van deze weg verwijst naar het vroegere gebruik van het gemeenschappelijk weiden van vee. Vroeger waren de hooilanden gemeenschappelijk bezit. Met paard en wagen reed men 's zomers naar de hooilanden om het wintervoedsel voor de dieren binnen te halen.

KERK VAN NUIS

De kerk dateert waarschijnlijk uit het midden van de 13e eeuw, hetgeen wordt afgeleid uit de Romano-Gotische stijl.

In 1906 is tegen de westgevel een gemetseld tochtportaal aangebracht.

In de kerk hangen 12 rouwborden van leden van de adellijke familie Coenders, die woonde op het nabijgelegen borgterrein Coendersborch. De rouwborden refereren aan de nauwe relatie die er vroeger bestond tussen de kerk en de borgfamilie.

De kerk is sinds 2001 in eigendom van de Stichting Oude Groninger Kerken.

Grafcultuur

4

PETGAT

Petgaten zijn ontstaan door het afgraven van laagveen voor de winning van turf als brandstof. Rond 1900 waren in de laagveengebieden in het Westerkwartier uitgestrekte moerasgebieden met honderden rechthoekige petgaten. Tussen de petgaten lag een legakker: een smalle strook land waarop de uitgeschepte turf te drogen werd gelegd. In een periode van droogte gebruikten boeren het water uit dit petgat als drinkwater voor hun vee.

Oude foto Nieuweweg
hoek Mienscheer
met links de tramlijn
Groningen-Drachten

LANDBOUWMUSEUM 'T RIEUW

Het landbouw- en streekmuseum is opgericht door de vereniging 'Eevm Omkieken'. De collectie gereedschappen, gebruiksvoorwerpen en documentatie geeft een beeld van de ontwikkeling van het agrarisch bedrijf in het Westerkwartier voor de opkomst van de mechanisatie. Het museum is in de periode van mei tot november geopend.

Bewegwijzering

Het Ommetje Nuusmer Rondje is op een aantal plaatsen langs de route gemarkeerd met het voetjeslogo.

Een gedeelte van de route gaat over particulier terrein. Bij het begin hiervan staat een welkombordje met gedragsregels. Om teleurstelling te voorkomen zijn enkele

regels hier al vermeld:

- Alleen toegankelijk tussen zonsopgang en zonsondergang;
- Geen toegang met honden;
- Geen toegang met paarden;
- De route is gesloten op 31 december.

Het Ommetje 'Nuusmer Rondje' start op het terrein van Het Groninger Landschap.

Beleef
Het Groninger Landschap

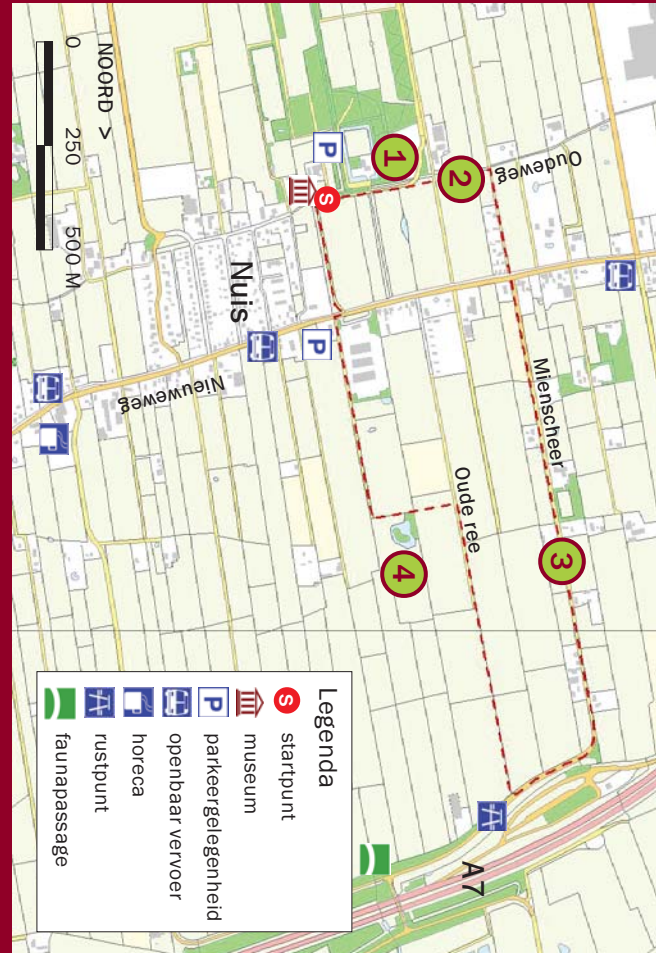
Op terreinen van Het Groninger Landschap mag iedereen wandelen of fietsen, echter wel over de wegen en paden.

Honden zijn toegestaan mits aangelijnd.

Verder verboden toegang, art. 461 Wetboek van Strafrecht.

Nuusmer Rondje 3,5 km

Auteurs- en databankrechten topografie:

© Topografische Dienst Kadaster, Emmen

Europees landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

OMMETJES

Het Nuusmer Rondje loopt langs de historische Coendersborch en door het karakteristieke coulissenlandschap van het Zuidelijk Westerkwartier

